

Lenen via internet is eenvoudig en anoniem. Maar hoe is jouw financiële situatie? Kun je de schuld wel aflossen? En hoe voorkom je betalingsproblemen?

TEKST: GEA DE JONG-OUDE FOTO'S: JELLY MELLEMA/THOMAS VAER

SCHULDEN EN GELDZORGEN

Het kan iedereen overkomen

Wilt u de avond met financieel deskundige Eef van Opdorp bijwonen op 20 november in 't Haske in Joure? Mail naar communicatie.sneek-zwf@rabobank.nl of meld u t.z.t. aan via onze site waar meer info volgt. U maakt tevens kans op het nieuwe boek van Eef: Pubers & Poen.

RABO.NL/SNEEK-ZWF

Een kwart van de twintigers en dertigers van nu, de millennials, vindt het geen probleem om voor grote uitgaven een bedrag te lenen. Je kunt toch niet leven zonder een auto? Dat leuke bankstel bestel je op internet, de betaling komt later wel. Lenen is zó gemakkelijk geworden. Volgens financieel deskundige Eef van Opdorp is alles op de pof te koop. 'Op lenen rust geen taboe meer. Via internet is kopen gemakkelijk en bovendien anoniem. Jongeren overzien de gevolgen niet en denken dat het allemaal wel meevalt. Maar in de praktijk kom je met zo'n instelling voor financiële problemen te staan.'

GEDEGEN FINANCIËLE OPVOEDING

Eef benadrukt de belangrijke taak van de ouders. 'Een gedegen financiële opvoeding helpt jongeren om later geen moeilijkheden te krijgen op het gebied van financiën. Begin vroeg met je kinderen te leren dat je niet meer kunt uitgeven dan je binnenkrijgt. Jong gewend raken aan spa-

ren, hoort hier ook bij. Veel pubers hebben geen spaarrekening. Na hun 18e jaar spaart vervolgens 1 op de 3 helemaal niets en dat betekent dat ze geen buffer hebben om tegenvallers op te vangen.' Volgens budgetinstituut Nibud kiest een kwart van alle studenten voor de maximale studielening van € 950 per maand zonder zich daarbij af te vragen of ze dat hele bedrag wel nodig hebben. Sinds 2015 moeten ze de volledige schuld terugbetalen. 'Veel millennials denken dat hun studieschuld na 35 jaar toch wel wordt kwijtgescholden. Maar je moet jarenlang afbetalen en kwijtschelding komt alleen in het uiterste geval voor. Bovendien kun je, wanneer je maandelijks je schulden nog moet afbetalen, minder hypotheek krijgen.'

GASTLESSEN De Rabobank onderkent deze problematiek en zet zich er actief voor in om jonge mensen bewust te leren omgaan met geld. Een van de manieren is het 'LEF (Leven en Financiën)-lesprogramma'. Gastdocenten -

Rabobank

Gastles 'leren omgaan met geld'? Wij komen graag!

Tjalling Visser (Humanitas),
Trees Lolkema (Steunpunt
VerSUS), Kim Mulkens (Ra-
bobank), Birte de Jong (Miks
Welzijn) werken als partijen
samen aan een gemeen-
schappelijk doel: financieel
gezonde burgers in de ge-
meente De Fryske Marren.

werkzaam in de financiële wereld - verzorgen lessen voor het middelbaar beroepsonderwijs. Ze leren jongeren in de leeftijd van 15 tot 22 jaar verantwoordelijk met hun geld om te gaan. Hester Agricola, financieel adviseur Particulieren bij Rabobank Sneek-ZuidwestFriesland, is vanaf het begin betrokken bij de werkgroep Financieel Gezond. Aangestoken door het enthousiasme van een trainer, waar ze een workshop van kreeg, besloot ze zelf als gastdocent voor de klas te gaan staan. Hester: 'Ik zie dit als een prachtig verlengstuk van mijn werk. Op 4 verschillende scholen in Sneek, Leeuwarden en Heerenveen heb ik inmiddels les gegeven en mijn ervaringen zijn alleen maar positief. Het programma bestaat uit 3 lessen van 90 minuten. De eerste module is: hoe krijg je je geldzaken op orde? Met andere woorden: weten de jongeren hoe ze er financieel voor staan en houden ze hun uitgaven en inkomsten wel bij? De tweede les is: hoe geef je je geld uit? Dan komt sparen voor een doel aan bod maar ook bijvoorbeeld de vatbaarheid voor verleidingen. De laatste les heeft als thema: hoe kom je aan geld? Heb je een baantje in het weekend? Welk bedrijf is een goede werkgever? Je hebt met totaal verschillende groepen jongeren te maken. Zo gaf ik les aan toekomstige kapsters en autospuiters. In het begin is het even wennen maar zodra het ijs gebroken is, worden de ervaringen onderling gedeeld, waar alle leerlingen veel van leren. Sommigen wonen nog thuis, anderen al op zichzelf.

**Financieel deskundige
Eef van Opdorp:
'Op lenen rust geen
taboe meer, alles is op
de pof te koop.'**

De verschillen in de financiële thuissituatie zijn groot. De lessen zijn praktijkgericht en spreken aan. Inmiddels was hier in Sneek zoveel vraag naar gastlessen, dat meer collega's binnen de bank zijn opgeleid tot gastdocent. Zelf wil ik de lezers van de Dichterbij aansporen: heeft u kinderen op het MBO? Wijs de school erop dat ze gastlessen kunnen aanvragen op lefnet.nl. Wij komen graag.'

SCHAAMTE Kim Mulkens, communicatieadviseur bij Rabobank Sneek-ZuidwestFriesland is ook lid van de werkgroep Financieel Gezond: 'Geldproblemen zorgen voor schaamte. Mensen zullen hier niet snel iets over zeggen tegen anderen. Maar in de geldzorgen komen, dat kan iedereen gebeuren. Langdurige schulden geven stress. Door deze stress gaan mensen meer op de korte termijn denken en nemen andere beslissingen die niet altijd verstandig zijn voor hun financiële situatie op de langere termijn. Als je dat als adviseur weet, snap je beter waarom klanten gemaakte afspraken soms niet nakomen en steek je het gesprek anders in waardoor je de klant beter kunt helpen. Soms kan iemands financiële positie ineens veranderen en dan is het goed om alert te zijn. Bijvoorbeeld als iemand op kamers gaat, trouwt, een

Dennis de Meer geeft vanuit zijn eigen ervaring gastlessen aan jongeren over schulden en vertelt hoe hij zelf uit de schulden kwam. De Rabobank faciliteert deze lessen.

kind krijgt of gaat scheiden. Ook het overlijden van een partner die altijd de boekhouding deed, kan financieel grote gevolgen hebben, zelfs als er voldoende geld is. Inzicht krijgen in je inkomsten en uitgaven is dan de eerste stap om financieel gezond te worden of te blijven.'

SAMEN Tjalling Visser benaderde Kim dit voorjaar. Hij is actief in het Jungleoverleg; een samenwerkingsverband van verschillende vrijwilligersorganisaties (VerSUS, Humanitas thuisadministratie, Stichting Leergeld, De Adviesraad Sociaal Domein en Punt Twa). 'Hij vroeg of de Rabobank samen met het Jungleoverleg een bijeenkomst (zie kader) wil organiseren met Eef van Opdorp die al 2 keer gastspreker was bij onze bank. Mijn ervaring is dat Eef op een luchtige en humoristische manier praktische tips geeft om geld te besparen. Ik was dan ook blij met dit verzoek. Wij werken graag samen met partijen die burgers ondersteunen om hun financiën op orde te krijgen en te houden. Met deze workshop willen wij mensen wijzen op het nut en de noodzaak van 'inzicht en overzicht' creëren in hun financiën. Eef reikt tips en tricks aan om te kunnen sparen en een buffer op te bouwen. Zij is van mening dat de meeste mensen gemiddeld 100 euro per maand kunnen besparen. Ik vind dat echt veel geld.'

ONDERZOEK Uit een enquête door de Rabobank blijkt dat bijna de helft van de ondervraagden ongerust is over hun financiële toekomst. Kim: 'Toch zetten maar 2 van de 5 van deze mensen geld opzij voor toekomstige uitgaven. De Rabobank wil mensen bewust maken en helpen naar een financieel zelfredzaam leven. Want wat kost het nu als je als student op kamers gaat of als je kind gaat studeren? Als je dat niet inzichtelijk hebt, is de kans klein dat je voldoende geld hebt op het moment dat je je wensen in vervulling wilt laten gaan. Vanuit de klantfilosofie 'Zelfredzaamheid' willen wij dat onze klanten zelfstandig beslissingen kunnen nemen en onafhankelijk hun bankzaken kunnen regelen. Hierin is een buffer voor onverwachte uitgaven een belangrijk element, die ervoor zorgt dat mensen hun onverwachte uitgaven kunnen opvangen zonder in de problemen te komen. Bijna de helft van de Nederlandse huishoudens heeft geen buffer van 5.000 euro voor onverwachte uitgaven. 20% heeft zelfs helemaal geen spaargeld achter de hand, 65% van de mensen geeft aan geen geld over te houden om te kunnen sparen. De Rabobank wil graag een helpende hand bieden bij deze problematiek.'

Gastlessen Zomerkans

De Rabobank wil mensen helpen bij hun financiële zelfredzaamheid en verzorgt daarom gastlessen. Ervaringsdeskundige Dennis de Meer geeft jongeren deze zomer les tijdens Zomerkans.

Zomerkans is een initiatief dat van 12 tot en met 23 augustus plaatsvindt in Sneek. Er doen zo'n 50 jongeren aan mee. Met dit project richt Samenwerkingsverband (SWV) Fultura Sneek zich op kwetsbare jongeren in de leeftijd van 12 tot 18 jaar, voor wie de zomervakantie 'te lang duurt'; ze beschikken niet over de middelen of vaardigheden om deel te kunnen nemen aan activiteiten in de zomervakantie. Het gaat om leerlingen van het reguliere voortgezet onderwijs en de ISK (Internationale Schakelklas Sneek) die één of meer belemmerende factoren hebben op het gebied van financiën, taal en/of sociaal-emotionele factoren. Tijdens Zomerkans krijgen ze leuke leerzame activiteiten aangeboden in kleine groepen met veel ruimte voor persoonlijke aandacht. Het afwisselende programma bestaat uit sport, cultuur, educatie, maatschappelijke vorming en participatie.

Het project Zomerkans heeft een bijdrage gekregen uit het Coöperatiefonds (het fonds voor maatschappelijke projecten) van Rabobank Sneek-ZuidwestFriesland. Maar de bank steunt niet alleen met geld maar ook met kennis in de vorm van het aanbieden van gastlessen. Dennis de Meer vertelt in zijn gastlessen tijdens Zomerkans aan de jongeren hoe hij er zelf in is geslaagd om schuldenvrij te worden. Als ervaringsdeskundige op het gebied van schulden geeft hij de deelnemers concrete praktijkvoorbeelden die zeker zullen aanspreken.